

Asia: VN/8737/2019-TEM-148

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ohjelmaehdotus ja alueelliset siirtymäsuunnitelmat liitettäväksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan sekä niitä koskeva ympäristöselostus

Ohjelmaehdotus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turpeen tuotannon ja käytön vähentämisen aiheuttamat taloudelliset, sosiaaliset ja energiapoliittiset vaikutukset Keski-Suomelle ovat merkittävät. Menetykset ovat kolmanneksi suurimmat Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan jälkeen. Muutos heikentää aluetaloutta erityisesti harvaan asutulla maaseudulla. Ennakoitua nopeampi siirtymä pahentaa haittavaikutuksia, koska kyky sopeutua muutokseen heikkenee.

Alueelliset suunnitelmat laadittiin ennen Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaan. Sota ja Euroopan kiristynyt turvallisuustilanne ovat pitkäaikainen kriisi, jonka vaikutukset tulevat ulottumaan yli EU-ohjelmakausien. Globaalin toimintaympäristön ja energiapolitiikan pelisääntöjen muuttuessa on välttämätöntä, että JTF-rahoituksessa on hyvin kokonaisvaltainen toimenpidepaletti aluetaloudellisten haittavaikutusten korvaamiseen. Elinkeinoelämän kilpailukyky ja monipuolistaminen on oltava kaikessa JTF-toiminnassa ohjaava tekijä. Yritysten uuden liiketoiminnan kasvu ja energiajärjestelmän uudistaminen vaativat pitkäjänteistä ja monipuolista tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Myös uudelleen koulutus ja täydennyskoulutus sekä turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistaminen ja jälkikäyttö ovat avainasemassa. Maaseutualueiden nuoret tarvitsevat erityistä huomiota ja tulevaisuuden uskoa. Ohjelma-asiakirjan kuvauksessa tulisi nykyistä selkeämmin kertoa, että JTF-rahoitus kohdentuu TKI-toimintaan, yritysten ja tutkimuslaitosten yhteiskehittämiseen sekä teknologian siirtoa vauhdittaviin demonstraatio- ja testausympäristöihin.

Euroopan energiakriisin vuoksi kotimaisen biomassan käyttö ja sen edellyttämät bioterminaali-investoinnit tarvitaan ohjelmaan mukaan. Kotimaisen puu- ja biomassan käytöllä on myönteisiä työllisyys- ja aluetalousvaikutuksia ja ne ovat selkeästi JTF-asetuksen mukaista toimintaa. Biomassan kasvava käyttö voidaan toteuttaa Suomessa kestävästi.

Kunnat, yhdistykset ja hyvinvointialueet kuuluvat ohjelman tärkeimpiin kohderyhmiin. Kunnat ovat elinkeinopalveluiden järjestäjiä ja osin tuottajia, yritysten toimintaympäristön kehittäjiä ja asukkaiden hyvinvoinnin edistäjiä. Kunnilla, yhdistyksillä ja jatkossa myös hyvinvointialueella on tehtävää työllisyyden edistämässä ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Yhdistykset voivat myös vauhdittaa esim. luonnon monimuotoisuuden tai vesistökuunnostusten toimenpiteitä.

JTF-rahoituksen toimeenpano on käynnistettävä kansallisella riskillä mahdollisimman nopeasti tänä syksynä. JTF-valmistelun viivästyminen ja rahoituksen lykkääntyminen kuukaudesta toiseen on suomalaisen hallinnon toimivuudelle ikävä kolaus. Ongelma kärjistyy tulevan talven ja vuoden aikana, jolloin maakuntien tulisi saada liikkeelle tiukassa aikataulussa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusosuus. Kaikkien yhteinen vankkumaton tavoite tulisi olla alueellisten suunnitelmien nopea ja laadukas toimeenpano.

Toiveena on, että työ- ja elinkeinoministeriölle ottaa vastuuta JTM-mekanismien pilari II:n ja pilari III:n hyödyntämisen keinoista ja rahoitusmahdollisuuksista. Kansallinen koordinaatio on tarpeen.

Etelä-Karjalan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Etelä-Pohjanmaa siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Etelä-Savon siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kainuun siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Keski-Pohjanmaan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Keski-Suomen siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kymenlaakson siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Lapin siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Pirkanmaan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Pohjanmaa siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Pohjois-Karjalan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Pohjois-Pohjanmaan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Pohjois-Savon siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Satakunnan siirtymäsuunnitelma

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Ympäristöselostus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gaia Consulting Oy:n laatima EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ympäristöselostus on laadittu riittäväällä tarkkuudella ja se tukee alueellisten suunnitelmien toimeenpanoa ja seuranta.

Peräaho Pirjo
Keski-Suomen liitto